

järjestyksessä kuin valtiopäiväjärjestyksen 60 §:n 2 momentissa on säädetty, eli kiireellisenä. Nyt seuraa äänestys lakiehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Äänestys ja päätös:

Ken hyväksyy lakiehdotuksen sellaisena kuin se on toisessa käsittelyssä päätetty, äänestää „jaa”; joka sitä ei hyväksy äänestää „ei”. Jos vähintään 2/3 osa annetuista äänistä on „jaa”-ääniä, on lakiehdotus hyväksytty, mutta muuten se on hylätty.

Äänestyksessä annetaan 183 „jaa-” ja 7 „ei-” ääntä.

Eduskunta on siis hyväksynyt esilläolevan lakiehdotuksen.

Asian kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuunkäsitlety.

Valtiopäivätöiden keskeyttäminen.

Puhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa yksimielisesti että eduskunta valtiopäiväjärjestyksen 17 §:n perusteella, sellaisena kuin se kuuluu 20 päivänä lokakuuta 1918 annetussa laissa, päättäisi tänä päivänä keskeyttää istuntonsa ja kokoontua uudelleen ensi tulevan lokakuun 20 päivänä, ellei puhemies katso olevan syytä antaa kokoontumiskutsua aikaisemmin.

Ehdotus hyväksytään.

Valtiovarainvaliokunnan kokoontuminen eduskunnan istuntojen keskeytyksen aikana.

Puhemies: Valtiovarainvaliokunnalta on saapunut kirjelmä, jonka sihteeri lukee:

Eduskunnan
Valtiovarainvaliokunta.
Helsingissä
kesäkuun 19 päivänä 1919.
N:o 16.

Eduskunnalle.

Eduskunnalle ei vielä ole annettu tulo- ja menoarvioesitystä eikä kertomusta valtiovarain tilasta, joten Valtiovarainvaliokunnalla ei ole ollut tilaisuutta alottaa niiden käsittelyä. Näiden val-

tiopäiväin ajasta on jäljellä ainoastaan noin 40 päivää. Tässä ajassa Valtiovarainvaliokunta ei ehdi käsitellä mainittuja asioita, vielä vähemmän myöskin niitä muita esityksiä, jotka ehkä näille valtiopäiville annetaan. Tämän johdosta Valtiovarainvaliokunta, viitaten Valtiopäiväjärjestyksen 35 §:n 4 momenttiin, kunnioittaen anoo oikeutta jatkaa tointansa myöskin sillä väliajalla, joksi näiden valtiopäiväin istunnot voivat tulla keskeytettäväksi.

Valtiovarainvaliokunnan puolesta:

E. Nevanlinna.

J. W. Minni.

Ehdotus hyväksytään.

3) Varojen myöntämistä yleisen järjestyksen ylläpitoon varsinkin Suomen rajaseuduilla

koskevan hallituksen esityksen n:o 27 johdosta laadittu valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 3 esitellään jatkuvaan ainoaan käsittelyyn.

Ensimmäisen varapuhemiehen aseuttua johtamaan puhetta, viriää asiasta seuraava

Keskustelu:

Ed. Juutilainen: Siinä kysymyksessä, joka sisältyy esilläolevaan mietintöön, on liikuttu erittäin paljon liioittelujen ja mielikuvitusten piirissä. On ensinnäkin koetettu aivan järjestelmällisesti osottaa ne sotilaalliset voimat, jotka ovat rajan takana, mahdollisimman heikoiksi. Toiselta puolen myöskin esitetään uhkauksia, kuinka sieltä tullaan tänne aivan määrättyinä päivinä. Edelleen tältä puolelta esiintyy julkisuudessa mielipiteitä, että marssi Pietariin olisi jonkunlainen huviretki vain, että vastustaja on niin heikko, ja että voimat, jotka ovat kokoontuneet Pietaria vastaan, joita kutsutaan valkoiseksi Venäjäksi, ovat myöskin niin voimakkaat, että Pietarin kukistuminen on vain päivän kysymys. Edelleen niistä rajatapauksista, joita viime viikkoina on tapahtunut, annetaan myöskin jopa aivan virallisissa tiedonannoissa liioiteltuja kuvauksia. Kuvataan, kuinka kivääri- ja kuularuiskutuli on ollut rajalla niin voimakas, ettei edes Ranskan länsirintamalla ole sellaista nähty. Edelleen viralliset tiedonannot kertovat suuremmoisista valtavista hyökkäyksistä. Täällä on eilen eduskunnassakin painos-

tettu erikoisesti, kuinka muka aivan todellisia hyökkäyksiä on maatamme vastaan tehty. Yleisesikunnan tiedonanto tämän kuun 15 päivästä kertoo m. m.: „Vihollinen hyökkäsi viime yönä ylivoimaisiin joukoin. Ensimmäinen hyökkäys alkoi puoliyön tienoissa ja kohdistui Jäppilän siltaa vastaan. Kello 1 oli vihollisen hyökkäysvoima murrettu ja silta meidän hallussamme. Taistelu oli erittäin tulinen.” Edelleen Tietotoimisto, joka kantaa kai puolivirallista leimaa näissä asioissa kertoo: „Vihollisen tiheät ketjut näkyivät yön hämärässä liikkuen Jäppilän siltaa vastaan vallatakseen sillan j. n. e.” Aivan luotettavien tietojen mukaan, Jäppilän kyläläisten omien kertomusten mukaan, oli vihollisia 35 miestä tänä hyökkäävänä joukkona, niistä 30 venäläistä ja 5 punakaartilasta. Samanluontoinen oli myös se toinen hyökkäys samana yönä Valkeasaarella käsin. Esikunnan tiedonanto kertoo siitakin erittäin suurin sanoin. Kumminkin vakuuttavat tiedonannot niiden puolelta, jotka asuvat rajalla aivan ensimmäisinä, että siihenkin hyökkäysjoukkoon kuului korkeintaan 200 miestä. Tällä en ole suinkaan tahtonut kieltää, etteikö niitä voitaisi katsoa hyökkäyksiksi, mutta mitä syytä on näin vakavassa asiassa aivan virallisesti yleisesikunnan tiedonannoissa liioitella niin suunnattomasti, kun kuitenkin samainen tiedonanto lopussa ilmoittaa, etteivät tappiot eikä vauriot ole olleet kovinkaan suuret. Käsitys, jonka minä matkaltani sain, on se, että todellista vakavaa hyökkäystä ei vielä ole ollut, mutta että näitä hyökkäyksen tapaisia panevat toimeen rajan takana olevat suomalaiset ainekset, jotka sinne ovat tältä paennut. Ne ovat ensimmäisinä niillä linjoilla, joista tuli aina avataan. Kun tämän ottaa lähtökohdaksi, niin silloin voi lausua sen ajatuksen, että rajatapahtumat ainakin toistaiseksi ovat olleet rajakahakoita, joissa persoonallinen kosto ja kiihoitus otaksuttavasti näyttelevät pääosaa. Myöskin ne vahingot, mitä toistaiseksi on rajalla Suomen puolella tapahtunut, ovat supistuneet näihin asti melkoisen pieniksi. Yhteenlaskettuina ne eivät olleet vielä kuin 51,600 markkaa. Tämäkin osottaa, että asema ei ole vielä niin vaarallinen ja vakava, miksi sitä on koetettu esittää.

Kun olen tämän seikan tuonut esiin, en suinkaan ole tahtonut sillä johtaa siihen, että meidän tulisi olla välinpitämättömiä. Päinvastoin olen sitä mieltä, että kaikki kiihkoilu ja liioittelu, tapahtukoon se siten julkisuudessa, sanomalehdissä tai yleisesikunnan tiedonnoissa tai missä hyvänsä, on kaikkein vaarallisinta tässä asiassa. Pitäisi kaikin voimin pyrkiä siihen, että meillä kaikilla olisi aivan totuudenmukainen ja puoluee-

ton käsitys rajatapahtumista sekä totuudenmukainen käsitys myös niistä voimista, jotka meitä vastaan ovat. Minä olen sitä mieltä, että ne voimat ovat erittäin suuret. Neuvosto-Venäjä on tällä hetkellä sotilaallisesti erittäin vahva valtakunta ja senvuoksi sitä vastaan ei ole hyvä tältä käsin turhilla puheilla, liioitteluilla ja uhkauksilla esiintyä. (Vasemmalta: Oikein.) Sen sijaan, meidän on varustauduttava puolustuskuntoon, mutta on jyrkästi tehtävä ero puolustus- ja hyökkäyssodan välillä. Se voidaan tässä tehdä ja se on tehtävä.

Minun täytyy uudestaan vielä palata siihen „valkoiseen Venäjään”, josta meikäläiset sanomalehdetkin erikoisen suurella kunnioituksella puhuvat. Minkäläisiä valkoisiahan tosiaankin ne voimat ovat, jotka nyt yrittävät Venäjän ottaa käsiinsä. Eikö paremmin „musta Venäjä” sopisi niiden nimeksi, sillä ne ovat juuri niitä voimia, jotka vuosisatoja ovat Venäjää orjuuttaneet ja jotka ovat myöskin pahimmin juuri Suomea ja sen itsenäisyyttä vastaan esiintyneet (Oikein). Ja ne ovat voimia, jotka tällä hetkellä ovat hajotettuina eri valtakuntiin ja joilla todennäköisesti ei tule olemaan Venäjällä mitään sanottavaa valtaa. Mutta siitä huolimatta ne ovat jo valmiit Suomenkin itsenäisyyden kieltämään. Ja kun inkeriläiset auttoivat heitä, uhrasivat vertansa heidän hyväkseen, niin on nähty, kuinka he ovat tämän maksaneet. He ovat riisuneet inkeriläiset pataljoonat aseista ja ryöstäneet sen sotasaaliin, jonka inkeriläiset kalliisti verellään ostivat. Onko tämä sitten mitään valkoisuutta? Ja mielestäni ne n. k. „valkoiset voimat” ne ovat ainakin yhtä vaarallisia, minä pitäisin niitä vielä vaarallisempina Suomelle, kuin mitä Neuvosto-Venäjä on, ainakin siinä suhteessa, että ne jos valtaan tulisivat, kykenesivät paremmin ja pikemmin Venäjän olot järjestämään ja ne olisivat jo valmiiksi kouliintuneita reunakansoja sortamaan. Myöskin minusta on aivan kevytmielistä meidän pienen kansan ajatella, että me muka nyt kykenisimme yhdellä iskulla kukistamaan nykyisen Venäjän ja sen hallituksen, vaikkapa siihen olisi haluakin. Miksi eivät sitä kukista ne, jotka ovat maailmansodan voittaneet? Miksi ne koettavat teettää sen työn toisilla? Jos kerran Neuvosto-Venäjän kukistaminen on kaikille Europan kansoille niin kallis, kuin sitä puhutaan niin miksi ne eivät mene sitten kaikki yhdessä, vaan koetetaan pieniä kansoja vaan sinne kehottaa menemään? Antaa Venäjän järjestää omat olonsa niin hyvin tai huonosti, kuin ne ikinä voivat, mutta meidän minun vakaumukseni mukaan tulee vain viimeiseen mieheen ja kaikilla käytettävissä olevilla voimil-

lamme puolustaa itseämme omien rajojemme sisällä (Vasemmalta: Oikein!).

Totta kyllä on, että erittäin vaikeita kysymyksiä nousee esille, kun ottaa tämän kannan. Inkeriläiset veljemmhän ovat pyytäneet apuamme ja suurin joukoin heitä tulee joka päivä meidän rajojemme sisälle. Mutta mikäli juuri rajalla olevat korkeimmat sotilashenkilöt esittivät, käynee meidän voimamme ja mahdollisuutemme vähäisiksi siinä, että me voisimme suuremmassa määrässä jatkaa heidän todellista turvaamista. Inkeriläisille ei voida antaa täältä aseita, syystä että jos he ovat asetetut, he ja kaikki heidän omaisensa joutuvat surmatuiksi. Edelleen täällä ei ole rahavaroja, eikä ruokavaroja liioin heitä varten. Näin ollen näyttäisi siltä, että ainakin suurimman osan heistä pitäisi viimeiseen asti koettaa tulla toimeen kotikonnuillaan. Se ei ole kyllä hyvä, mutta ei ole hyvä sekään, että he niiltä poistuvat.

Minua kovasti oudostuttaa vielä se seikka, että kestävämmien kuvittelujen pohjalla on koitettu koko suurta rajakysymystä ratkaista. Toiset väittävät, että nykyinen asema on aivan mahdoton kestää. Mutta sittenkin mielestäni paremmin kehitetään nykyinen tilanne kuin se, että syöksytään suurempiin vaaroihin. Ja jos tultaisiin siihen yleiseen käsitykseen ettei meillä ole syytä, ja että me emme kykene, eivätkä ympärysvaltat itse myöskään halua kukistaa Neuvosto-Venäjää, niin onko meillä syytä sitten koettaa pysyä erikoisen pitkälle aivan pelkällä sotakannalla niiden kanssa? Eiköhän maamme diplomatialla olisi jotakin tehtävää tässäkin ulkopoliittisessa kysymyksessä?

Minun täytyy vieläkin lausua mielipahani siitä, että suomalaiset johtavat sanomalehdet aivan näinä päivinä ovat ryhtyneet perustelemaan sitä, että heidän kutsumansa „valkoinen Venäjä” sittenkin antaisi paremmat takeet Suomen itsenäisyydelle, jos me vaan heidän mukanaan ryhtyisimme niin Venäjän kuin omia asioitamme järjestämään. Kun sellaista käsitystä levitetään, niin se tulee vaikuttamaan erittäin lamauttavasti meidän moraaliseen puolustuskykyymmekin ja tämän vuoksi pitäisi pyrkiä nyt mahdollisimman kansalliselle ja terveelle pohjalle, kun asiaa edelleen käsitellään ja järjestetään. Minä pyydän erikoisesti vielä kiinnittää maan johtavien huomiota siihen, että tällä hetkellä pitäisi rajalla olla maan parhaimmat miehet korkeimmissa sotilaallisissa ja siviiliviroissa. Niille pitäisi olla isänmaan jokainen tuuman leveys erikoisen kallista, niin että minkäänlainen alueellinen vaihtokauppa ei saisi tulla kysymykseen eikä sille ajatukselle antaa minkäänlaista perää, jos sitä mahdollisesti ulkoapäin estettäisiin. Minulla on tässä suhteessa

erittäin raskas huoli. — Minä tulen kannattamaan valtiovarainvaliokunnan mietintöä, että hallitukselle myönnetään 25 miljoonaa markkaa käytettäväksi rajaseudun puolustuskuntoisuuden vahvistamiseksi. Mutta niinkuin olen lausunnossani jo esille tuonut, kaikki kiihkoilu ja liioittelu ja turha kuvittelu omien voimien suuruudesta ja vastustajain heikkoudesta olisi kerrassaan jätettävä syrjään ja lennettävä vain niin ylös kuin siivet kantavat.

Ed. I t k o n e n: Edellinen edustaja puhui paljon sellaista, johon voi mielihyvällä yhtyä. Minä vain odotin hänen puheestaan jonkunlaista lopputulosta nyt kyseessäolevaan asiaan. Ja jos siitä olisi johdonmukainen lopputulos vedetty, niin minä luulen, että se olisi ollut kielteinen tälle asialle. Sitä minä odotin siitä, mutta tätä lopputulosta minä en siitä saanut. — Mutta itse asiaan.

„Hallituksen esitys eduskunnalle varojen myöntämisestä yleisen järjestyksen ylläpitoon varsinkin Suomen rajaseuduilla”, tämä esitys on sangen lyhyt ja puutteellinen. Siitä puuttuvat kaikki tärkeimmät tiedot siitä, mihin tätä huomattavaa summaa, 25 miljoonaa, aiotaan käyttää. Perusteluissa mainitaan ainoastaan sellaisia tapahtumia, kuin äskettäin paljastettu salaliitto, bolshevistinen vaara itärajan yli Aunuksesta ja Inkeristä, suojeluskunnat rajan tuolla puolen sanotaan olevan sangen heikosti varustettuja aseistettuja ja kaikkien näitten viittausten jälkeen ponnassa pyydetään rahoja maan turvallisuuden tukemiseksi. Siis sekä esityksen otsikko että ponsi ovat jo ristiriidassa keskenään. Otsikossa puhutaan yleisen järjestyksen ylläpidosta varsinkin maan rajaseudulla ja ponnassa puhutaan maan turvallisuuden tukemisesta ja sillä välin puhutaan vielä hyvin paljon sivistyksen ja kansallisuuden turvaamisesta ja yleensä kaikenlaisista kauniista ja kalliista asioista, joista olemme pitkin matkaa kansalaissodan päätyttyä saaneet aina kuulla. Kun tämä hallituksen esitys tuli valtiovarainvaliokunnassa käsittelyn alaiseksi, oli valiokunta muistaakseni yksimielinen siitä, että tähän kysymykseen täytyy saada parempaa selvitystä ennenkuin sitä voidaan asiallisesti ryhtyä käsittelemään. Kysymyksen laatuun nähden odotettiin, kun yleisen järjestyksen ylläpito kuuluu sisäasiain ministerille, että sisäasiainministeri tulisi tässä asiassa antamaan selvityksen. Maan turvallisuuden tukeminen taas kuuluu sota-asiaiministerille ja silloin olisi luullut sota-asiaiministerin antavan lähemmän selvityksen tähän asiaan. Sensijaan valtiovarainvaliokunta sai promemorian rahaministeriltä, joka promemoria on aivan ristiriidassa

hallituksen esityksen kanssa. Minä pyydän lukea muutamia otteita tästä promemoriasta. Toisessa ponnessa sanotaan: „Kun nyttemmin on sotatila julistettu erinäisissä rajapitäjissä ja rajalla ilmenneet levottomuudet voivat pakoittaa päättäviin ja nopeisiin toimenpiteisiin siviiliväestön hengen ja omaisuuden turvaamiseksi, täytyy hallituksen olla valmis myöntämään tällaisia tarkoituksia varten tarvittavat varat. Tässä ei ole kysymys sotilaallisesta vaan ainoastaan sellaisista toimenpiteistä, jotka voivat aikaansaada asukasten muuttamista yhdeltä seudulta toiselle, pakolaisten elättämistä y. m. sellaista.”

„Sitten jatketaan: „Hallitus ei voi myöskään olla auttamatta niitä pakolaisia, jotka Inkerinmaan suomalaisista pitäjistä työntyvät rajalle ja voivat tulla pakotetuksi siirtymään suomalaiselle alueelle.” Edelleenkin jatketaan Aunuksen elintarveavustuksesta, jatkuvasta avustuksesta siemenviljan hankkimisesta sekä aineellisen avun antamisesta toimeentuloa varten lähitulevaisuudessa. Puhutaan myöskin vahvistetusta rajavartiostosta ja siitä johtuvista toimenpiteistä. Hallituksen esityksessä puhutaan etupäässä sotilaallisista ja poliisitoimenpiteistä ja tässä myöhemmin annetussa promemoriassa puhutaan etupäässä ihmisystävällisistä toimenpiteistä. Minä luulen että tämä esityksen ja myöhemmän selityksen ristiriitaisuus johtuu paljon siitä päättävästä esiintymisestä, jota eduskunta on tässä asiassa osoittanut. Siihen aikaan kun hallituksen esitys tästä asiasta annettiin, elettiin vielä niissä merkeissä, että hallitus tekee kaikki ja eduskunta ainoastaan hyväksyy ja allekirjoittaa. Sen jälkeen alkoivat nämä hälyyttävät tiedot rajalta kuitenkin herättää jo nukkuvaa eduskuntaa ja eduskunnankin täytyi ryhtyä asiaan puuttumaan. Tämän jälkeen annettiin hallituksen taholta tämä toisellinen selitys, jolla koetettiin antaa tälle esitykselle jonkunlainen ihmisystävällinen luonne. Sillä tavalla olen minä tämän asian käsittänyt. Tätä minun käsitystäni on omiaan tukemaan vielä tässä asiassa rahaministerin vielä eilen illalla pitämä puhe. Siinä nimittäin selitetään että sanottu määräraha tarvitaan etupäässä varovaisuussyistä itäisen rajan varalta, rajavartioston vahvistamiseksi, ei sotatoimiin, vaan etupäässä — ja sitä painostettiin erikoisesti —, kiihoitustyön ehkäisemiseksi ja siviiliväestön avustamiseksi. Mutta kiihoitustyön ehkäisemisen sanoi rahaministeri eilisessä puheessaan olevan pääasiallisen tarkoituksen. Minä olen koko ajan ollut sitä mieltä, että tämä kysymys on sisäpoliittinen kysymys enemmän kuin ulkopoliittinen. Tätä määrärahaa tarvitaan todellakin sen politiikan jatkamiseksi, mitä hallitus ja

sen rinnalla itsenäisesti toimiva Suomen santarmitilaitos on tämän maan sisäpolitiikassa viime aikoina harjoittanut. Minä olen sitä mieltä, että tämän vuoden tulo- ja menoarviossa on varattu sotilaallisiin tarkoituksiin, yleensä sotalaitoksen käytettäväksi niin huomattavat määrärahat, että jos niitä vain jonkunverrankin säästävästi käytetään, niin niillä kyetään kyllä se lisätty rajavartiosto ja muut tarpeelliset turvallisuustoimenpiteet suorittamaan, mitä nykyinen uhkaava tilanne ehkä vaatii. Hallituksen esityksessä puhutaan jatkuvasta kapinallisesta kiihotuksesta ja mainitaan erikoisesti äskettäin paljastettu salaliitto. Minä haluaisin hiukan kosketella tätä asiaa saadakseni sillä tavalla valaistuksi sen seikan, mihin näitä varoja pääasiassa tullaan käyttämään. Me kaikki tiedämme ja olemme huomanneet, että tätä äskettäin paljastetun salaliiton julkitulemista on erikoisella ponnella ja kiihkolla ajanut n. s. yleisesikunnan kolmas osasto, joka näyttää kaikista toimenpiteistä päättäneen olevan sellainen mahti, johon tuskin meidän maamme hallituksellakaan on minkäänlaista sanomista. Aivan äskettäin saimme lukea, että tämä mahti vangitsee yksin hallituksen sanansaattajatkin. Näiden salaliittojen julkituleminen ja se tapa, millä ne saatetaan julkisuuteen, on myöskin omansa herättämään mitä suurimpia epäilyksiä. Me muistamme vielä kaikki, miten sen Viipurissa paljastetun salaliiton kanssa kävi. Se supistui hyvin vähiin. Sillä saatiin ainoastaan vahinkoa maalle ulkomaiden silmissä. Helsingissä samoihin aikoihin paljastettu salaliitto osottautui lopuksi olevan ainoastaan viaton korttipeliasakki. Muutamia miehiä oli Sörnäisiin johonkin asuntoon kokoontunut korttia pelaamaan ja meidän valpas valtiollinen poliisimme keksi nämä ja vangitsi heidät valtiollisina salaliittolaisina. On myöskin merkillä pantavaa, että aina, kun joko eduskunnan taholta tai muuten ajetaan tässä maassa palata kansanvaltaan, koetetaan yleensä palautua siitä häikäilemättömästä politiikasta, joka on antanut leimansa tämän maan viime vuoden tapahtumille, aina silloin on tämä sama järjestö valmis julkaisemaan aivan kuin tilauksesta ne suuret salaliittopaljastuksensa. Nyt tämä viimeinen paljastus, joka eilisissä päivälehdissä on julkaistu, päättyy sellaiseen loppuponteen, että nämä muka vangitut kapinalliset ovat varmoja siitä, että heidät ennen pitkää tullaan armahtamaan. Tämä tarkoituseräisyys tällä lisäyksellä, olkoonhan sitten totta tai valetta, on aivan ilmeinen. Meillä on parhaillaan odotettavissa amnestia, jota on lupailtu ja lupailtu, mutta jonka julkaiseminen on alituisesti siirtynyt, ja tämän amnestiakysymyksen epäonnistumiseksi

on taas paljastettu eräs salaliitto, jonka paljastamisen loppulause on erikoisesti huomioonotettava. Sellaisesta järjestyksen ylläpitämisestä, kuin mitä tämä yleisesikunnan kolmas osasto on toiminnassaan osottanut, minä luulen, että me tässä maassa olemme jo saaneet tarpeeksi. Minä olen sitä mieltä, että tässä suhteessa meidän ei ollenkaan tarvitse enää lisämäärärahoja myöntää. Tämän osaston toiminta on sitäpaitsi otettu huomioon jo varsinaista tulo- ja menoarviota käsiteltäessä, niin että sen käyttövarat pitäisi olla tarpeeksi riittävät ilman, että siihen enää tarvitaan mitään 25 milj. markan lisämäärärahaa.

Kun tämä päätarkoitus, mihin näitä rahoja ilmeisesti ajetaan käyttää, on näin epäilyttävä, niin minä en voi mitään muuta tehdä, kuin mitä jyrkimmin vastustaa tällaisen määrärahan myöntämistä. Mutta hallituksen esityksessä puhutaan myöskin bolshevismin vastustamisesta, ei ainoastaan maan rajojen sisäpuolella, vaan myöskin maan rajojen ulkopuolella, puhutaan suojeluskuntien heikkoudesta rajan ulkopuolella ja että niitä olisi aseilla varustettava. Täällä eileniltäisissä puheenvuoroissa äärimmäisen oikeiston taholtakin terotettiin meidän mieliimme, kuinka voimakas ja väkevä Neuvosto-Venäjä tällä hetkellä aseellisesti on, kuinka epätasaista on lähtee aseellisesti tätä mahtia vastustamaan. Minä olen yhtä mieltä ed. Juutilaisen ja useiden muiden puhujain kanssa siitä, että Neuvosto-Venäjää ei ole meidän lähdeittävä aseellisesti ärsyttämään. Mutta mitä merkitsee sitten tämä hallituksen esitys, kun se puhuu rajantakaisten suojeluskuntien heikkoudesta? Se merkitsee sitä, että näitä suojeluskuntia olisi meidän taholtamme varustettava aseilla ja niitä olisi vahvistettava. Mutta tässä me joudumme sellaisen pulman eteen, joka välttämättömästi tulee saattamaan meidät sodan pyörteisiin, siitä minä olen vakuutettu. Sosialidemokraattinen ryhmä on jo tarpeeksi jyrkästi sanoutunut irti siitä seikkailusta, mikä meillä on järjestetty Aunukseen, ja hallituksen esityksestä päättäen aikoo nyt hallitus pyytää varoja samantapaisen seikkailun järjestämiseksi Inkeriin. Tämä tarkoitus käy ilmi aivan selvästi hallituksen esityksestä. Tämä Inkeriin ajottu seikkailu tulee varmasti muodostumaan vieläkin kohtalokkaammaksi, kuin Aunuksen retki koskaan voi muodostua. Aunus, se on otettava huomioon, on Neuvosto-Venäjälle toisarvoinen paikka, kun sensijaan Inkeri merkitsee Neuvosto-Venäjälle aivan ensiluokkaista asemaa. Neuvosto-Venäjä ei ole suhtautuva yhtä välinpitämättömästi Inkeriin tehtävään samanlaiseen retkeen, kuin se on suhtautunut Aunuksen retkeen. Minä olen aivan vakuu-

tettu siitä, että jos Suomen taholta kyettäisiin jotakin tekemään inkeriläisten hyväksi, jos kyettäisiin aseistamaan inkeriläisiä jonkun verran, niin tulos ja seuraus tästä olisi se, että Neuvosto-Venäjän joukot tulisivat ajamaan nämä aseistetut inkeriläiset Suomen rajojen sisäpuolelle ja seuraamaan niitä Suomen alueelle. Tämä minun mielestäni tulisi olemaan tuloksena siitä aseistamisesta, jota ajetaan järjestää maamme rajojen ulkopuolella. Sentähden minun täytyy olla jyrkästi sitä vastaan. Meidän on tässä kysymyksessä asetettava sille ainoalle oikealle kannalle että meidän täytyy jättää rajan ulkopuolella olevat heimolaisemme selviytymään omista asioistaan. Se on poliittinen välttämättömyys, jossa minkäänlaiset tunnesikat, minkäänlaiset korulauseet veljeydestä ja sukulaisuudesta eivät minun mielestäni saa tulla kysymykseen. Mitä sitten tulee sisäisen järjestyksen aikaansaamiseen, mitä tulee bolshevistisen kiihoituksen estämiseen kotimaassa, niin siinä minä olen sitä mieltä että ainakaan sellaisella toiminnalla, mitä valtiollinen salapoliisi harjoittaa, ei tätä kiihoitusta estetä, vaan sitä edistetään. Jos tässä maassa ajetaan saada aikaan yhteiskunnallinen järjestys, jos tässä maassa ajetaan saada ihmisten mielet poisvieroitetuksi uusista kapinahankkeista, on minun mielestäni koetettava saada tämän maan vähävaraisen kansanaineksen asema sellaiseksi että se voi edes jossain määrin olla siihen tyytyväinen. Tähänastinen hallituksemme, enempää kuin eduskunnankaan politiikka ei minun mielestäni ole tarpeeksi ottanut näitä seikkoja huomioon.

Kun tarkastelee tätä asiaa sekä sisäpoliittiselta että ulkopoliittiselta kannalta, niin en voi tulla muuhun kuin siihen johtopäätökseen, että näiden nyt pyydettyjen määrärahojen käyttäminen on aivan tarpeetonta. Meillä on jo aivan tarpeeksi varattu määrärahoja niiden kysymysten ratkaisua varten, joita varten tätäkin määrärahaa pyydetään. Sen sijaan on tämän määrärahan pyytämisen tapa, se tapa, millä se on eduskunnalle esitetty ja ne seikat, jotka ovat oheellisia siihen liittyneet, saaneet minut epäilemään että määrärahoja ei tulla niihin ihmisystävällisiin tarkoituksiin käyttämään, mitä on koitettu nyt myöhemmin vetää tämän määrärahan pyytämisen verhoksi, vaan että niitä tullaan käyttämään tarkoituksiin, mihin alkuperäisessä esityksessä on viitattu, nimittäin aseellisen sisäisen rauhan jatkamiseen ja rajan ulkopuolella olevien suojeluskuntien aseistamiseen. Ja ne ovat sellaisia tarkoituksia joissa eivät maan etua silmällä pitävät kansalaiset voi olla mukana.

Ed. E s t l a n d e r: Endast i så mätto kan jag

vara ense med hr Schauman, att jag icke heller har funnit propositionens motivering fullt tydlig. Dock vore jag för min del i motsats till honom böjd att apse, att denna motivering utsluter användningen av medlen utom landets gränser. Det uttalande statsrådet Ramsay vid senaste plenum gjorde under debatten styrker mig också i uppfattningen att så icke varit meningen i avseende å krigiska företag. Jag konstaterar därför, att dessa medel icke komme att användas för att bekosta de krigiska företag, vilka i Olonets och Ingermanland företagits till en del av finska frivilliga. Jag fattar regeringens begäran så, att därmed avses att skydda och befästa landets gräns mot de allvarsamma faror, som jag i motsats till hr Schauman och flera med honom anser hota och hota nu närmast till följd av den nuvarande anarkin i Ryssland och dess nära bundsförvanter med deras växande inflytande inom våra egna gränser. Med denna precisering kan jag för min del förorda bifall till regeringens proposition, och anser jag det vara en fosterländsk skyldighet att för landets skydd och därmed sammanhängande uppgifter giva regeringen tillräckliga medel i händerna.

Ed. Schauman: Då jag vid plenum i går angrep icke blott propositionen, utan också regeringens hela politik i förhållande till Ryssland, så var det ju klart att jag själv skulle bli utsatt för häftiga motangrepp. Jag skall be att få bemöta dessa angrepp, såvitt jag nu kan erinra mig dem.

Finansministern antydde något ironiskt, att jag icke kunde läsa rätt propositionen. Men nu är det så, att den enes läskunnighet kan stå i beroende av den andres skrivkunnighet, och jag måste säga — och jag är icke ensam om den uppfattningen — att icke är denna proposition och icke heller är den förklaring, som senare avgivits, så tydlig och klar, att jag skulle fått en bestämd uppfattning om till vilka ändamål de penningar, om vilka regeringen nu anhåller, skola användas. Denna obestämthet i motiveringen är det som gör, att man lätt kan missförstå propositionen och dess verkliga innehåll.

Mitt yttrande vid gårdagens plenum berörde huvudsakligen sådant, som icke direkt hör till propositionen, men som dock sammanhänger med densamma, sammanhänger så till vida som finansministern själv också erkänt, att i alla fall en del av medlen skulle komma att användas utom landets gränser. Jag ber i anledning av hr Joukahainens yttrande att få säga, att jag naturligtvis aldrig uppfattat de medel, som nu

begäras, såsom något slags krigskredit — det har verkligen, tror jag, ingen tänkt på —, men jag betraktar anhållan från regeringens sida såsom delvis utgörande en efterräkning för företaget till Olonets och för händelserna i Ingermanland, och det är den räkningen, som jag icke för min del godkänner.

Hr Wirkkunen, A. H. lät påskina, att jag skulle sakna fosterländskhet. Jag måste öppet bekänna, att mitt fosterland sträcker sig icke utöver landets gamla historiska gränser. Begreppet om vad som gagnar fosterlandet, de växla och ha alltid växlat, och jag har sällan, tyvärr, befunnit mig på samma sida som hr Wirkkunen, varken under bobrikoffska tiden eller under början av världskriget, då hr Wirkkunens tidning pläderade för att unga finska män skulle låta skriva in sig i ryska armén.

En talare från min egen grupp, hr Procopé, har antytt, att min ståndpunkt närmar sig bolschevismen och att den är försvarsnihilistisk. Vad det förra påståendet beträffar, så är det nog väl skämtsamt. Såvitt jag kan förstå, bekämpas bolschevismen av inga partier häftigare än av de radikala, och så är även fallet här. Men vi vilja icke av bolschevismen göra mer än vad den verkligen är, och vi vilja framför allt icke använda bolschevismens spöke för att vinna andra syften. Det är tvärtom så, att yttersta högern främjar bolschevismen, att den giver näring åt bolschevismen genom hela det uppträdande, som karakteriserar yttersta högern och särskilt aktivismen, i ett och annat. (Ed. Colliander: Tomt prat!) Det är icke tomt prat, hr Colliander, och jag anhåller om att icke bliva avbruten. Försvarsnihilism kan det icke bliva tal om, ty det begäres ju icke i denna proposition någonting för försvarets säkerställande. Jag har icke ännu kunnat bli på något sätt övertygad om att det begäres för försvaret någonting. Här talas om vissa humanitära syften, om att bispringa flyktingar, och det talas om bolschevismens bekämpande och den bolschevistiska agitationen inom landet. Men försvaret är det icke fråga om. Således kan det icke heller bliva tal om försvarsnihilism.

Man har vid senaste plenum talat om att det var den aktiva politiken, vilken jag för min del angrep, som har åstadkommit, att Finland blivit självständigt. Jag medgiver det till fullo, men aktiv politik i ett ögonblick kan vara bra och ett annat ögonblick synnerligen olämplig, och i detta ögonblick anser jag aktiva politiken gentemot Ryssland vara synnerligen olämplig. Det gäller tvärtom — jag upprepar det ännu en gång —

att genom klok återhållsamhet befästa vad vi genom aktiv politik tidigare ha vunnit.

Ed. Nevanlinna: Asiasta lieene ehkä valtiovarainvaliokunnan enemmistönkin puolelta jotakin lausuttava. Epäilemättä voidaan hallituksen esitystä vastaan tehdä muistutuksia, päteviäkin. Ensinnäkin onhan vähän outoa, että tarkoitus, jota varten varat pyydetään, lausutaan esityksen nimikkeessä yhdellä tavalla ja ponnessa kuitenkin toisin, ja kieltämättä ovat perustelutkin epämääräiset. Mutta nämä puutteet hallituksen esityksessä ovat kuitenkin nähdäkseni muodollisia, ne eivät ole niin sanoakseni mitään raskauttavaa laatua, sillä itse asiahan on selvä. Se vaara, johon esityksessä viitataan, on ilmeinen. Se on kieltämättömästi olemassa, se on jokaiselle jo tunnettua, se on notoorinen tosiasia ja sen olemassaoloa ei siis tarvitsekaan todistaa. Näin on valiokuntakin asian ottanut eikä se ole katsonut sentähden tarpeelliseksi täydentää hallituksen esitystä tässä kohden. Tätä vaaraa, josta on kysymys, voidaan nähdäkseni varsin oikein nimittää hallituksen käyttämällä sanoilla, se on tämä bolschevismin vaara ja se on meillä sekä rajojemme sisällä että rajojemme ulkopuolella, josta se ilmeisesti, niinkuin nyt viimeisten päivienkin tapaukset selvästi näyttävät, meitä uhkaa.

Ilmeinen ja notoorinen on minun nähdäkseni myöskin toinen asia tässä, nim. se, että varoja tämän vaaran torjumiseksi tarvitaan. Ei sitäkään tarvitse todistaa, että toimenpiteet, joilla vaara on torjuttava, maksavat rahaa. Sentähden ei valiokunta ole katsonut tarpeelliseksi tässäkökin kohden täydentää hallituksen esitystä. Siitä voisi olla kysymys, onko ehkä jo asetettu tätä ennen varoja hallituksen käytettäväksi tarpeellisessa määrässä. Esityksessä sanotaan ja mietinnössä myöskin, että niin ei ole laita. Muuten, sivumennen sanoen tässäkin kohden voi tehdä pienen muistutuksen hallituksen esitystä vastaan. Siinä käytetään sanoja, että eduskunta ei ole kyllin ottanut huomioon tulo- ja menoarviota laatiessaan näitä tarpeita. Siitä voisi saada sen käsityksen, että vika siihen, että varoja nyt ei budjetissa ole tarpeeksi, olisi eduskunnassa. Sitä nyt tuskin kuitenkaan voi väittää, kun eduskunta päinvastoin ei ole pyyhkinyt mitään, mitä hallitus oli ehdottanut, vaan päinvastoin omasta aloitteestaan juuri maan turvallisuuden tukemiseksi lisäsi määrärahaa arvaamattomiin tarpeisiin. No jaa, mutta sehän on pieni asia. Niin, esityksessä sanotaan ja valtiovarainvaliokunta vahvistaa tiedon, että varoja ei ole ainakaan tarpeeksi. Nyt

voisi sanoa, että tätä sisäistä bolschevismivaaraa vastaan pitää voitaman taistella niillä määrärahoilla, jotka säännöllinen budjetti ennenkaikkea järjestysvaltaa varten sisältää. Mutta jos näin olisikin, niin on joka tapauksessa jälellä tämä rajojemme tuoltapuolen uhkaava bolschevistinen vaara, joka — olkoon se suurempi tai pienempi, olkoot taistelutiedot liioteltuja tai ei — joka tapauksessa on kieltämätön tosiasia. Sitä varten ei ole budjetissa ainakaan riittävästi varoja. Voi sanoa, että sotalaitoksen menosääntö sisältää kahdessakin kohdassa, ensinnäkin vakinaisessa menoarviossa ja sitten ylimääräisessä, määrärahat arvaamattomiin tarpeisiin. Edellinen on 3 miljoonaa, jälkimäinen on 7 miljoonaa ja eduskunta lisäsi näitä määrärahoja, jopa minun tietääkseni juuri silmällä pitäen myöskin sitä vaaraa, jota me nimitämme bolschevistiseksi. Voisi nyt kysyä, riittääkö tämä, että meillä on puolustuslaitoksemme budjetissa 10 miljoonaa arvaamattomiin tarpeisiin. Jos vaan olisi tästä vaadittu valtiovarainvaliokunnalta ja hallituksen esityksestä jo selvittelyä, niin sen nyt voisi ymmärtää. Mutta mitä asiaan tulee, niin ainakin minä olen valiokunnassa asettunut sille kannalle, että ei ehkä voi kohuudella vaatia, että velvollisuudentuntoinen hallitus, kun vasta puoli vuotta on kulunut, olisi valmis ilman muuta kuluttamaan tämän määrärahan puheenaoleviin tarkoituksiin, kun on puoli vuotta jälellä ja erinomaisen vaarallinen aika. Lisäksi tulee, että eduskunta nimenomaan on sanonut, että näitä arvaamattomia tarpeita varten otettuja eri määrärahoja, joita on parissa muussakin paikassa, ei ole lupa käyttää sellaisiin tarkoituksiin, joita varten budjetissa on määrärahoja. Nyt ilmoittaa kuitenkin hallitus näissä saamissamme täydentävissä tiedoissa, jotka mietinnössä on lyhyesti esitetty, että m. m. lisättyä rajavartiostoa tarvitaan, ja tämä minusta ainakin tuntuu erinomaisen ymmärrettävältä, että nykyisissä oloissa tuo meidän onneton vaikeasti vartioitava pitkä itärajamme kaipaa juuri voimakkaampaa vartiointia. Tämä ei ole mikään sotilaallinen vartiosto, joka tässä on kysymyksessä, vaan se on siviilihallinnon haara ja sitä varten on myös erityisesti otettu menosääntöön määräraha, joka esiintyy sisäasiainministeriön ylimääräisessä menoarviossa. Hallitus ei tekisi lojaalisesti, jos se esim. tähän tarpeeseen nyt käyttäisi, pyytämättä eduskunnalta lisämäärärahaa ja alistamatta asiaa eduskunnan käsiteltäväksi, näitä arvaamattomia sotilasmäärärahoja. Näin ollen minä olen valiokunnassa asettunut sille kannalle, että me emme voi nyt vaatia, että tämä, yhteensä 10 miljoonaa tai oikeastaan siinä voi puhua ainoastaan 7:stä, joka

on ylimääräisessä sotilasmenosäännössä arvaamattomia tarpeita varten, että se ilman muuta kulutettaisiin tähän tarkoitukseen, ja olen sen tähden asettanut sille kannalle, että meidän täytyy myöntää tuota välitöntä bolshevistista vaaraa varten erityinen määräraha. On kyllä totta, että sen suuruus on ollut valiokunnassa aivan mahdollon harkita. Mutta minä luulen, että vaikka me olisimme pyytäneet ja saaneet hallitukselta kaikki ne tiedot ja kaiken sen selvityksen, joka ikinä voitaisiin nyt asiassa antaa, me emme olisi voineet sittenkään valiokunnan puolelta preteerata eduskunnalle mitään tyydyttävää selvitystä. Ja se on asian luonnossa. Tuskin on mahdollista tehdä kalkyylejä siitä, mitä tämän bolshevistisen vaaran torjuminen voisi tulla maksamaan ja mitkä sen eri erät ovat.

Kun sitäpaitsi on nykyään hallitus Suomessa aivan eduskunnasta riippuvainen ja minun kannaltani katsoen vain liaksi eduskunnasta riippuvainen, niin ei ole myöskään mitään vaaraa siihen, että hallitukselle myönnetään avonainen summa, sillä ei se merkitse muuta kuin että eduskunnan tai sanokaamme niiden, jotka määräävät asioita eduskunnassa, niiden luottamusmiehistö eduskunnan itsensä sijasta ratkaisee tällaisissa asioissa. Tämä nyt selitykseksi siihen, miksi valtiovarainvaliokunnan mietintö on katsottu voitavan antaa siksi lyhykäinen kuin se on.

On väitetty ja vastalauseessakin väitetään, että hallituksen esityksen perustelut ja ne lisätiedot, jotka rahaministeri on valiokunnalle jälkeinpäin sen pyynnöstä antanut, olisivat toistensa kanssa ristiriidassa, vieläpä vaaditaan, että tämä pitää nimenomaan mietinnössä sanottaman. Totta on kyllä, että taaskin ainakin muodollisesti katsoen ne tuntuvat puhuvan vähän niinkuin erilaisista asioista. Mutta kyllä minä luulen, että on liian rohkeaa, jos menee väittämään, että tämän vuoksi nämä kahdet tiedot ovat toistensa kanssa suorastaan ristiriidassa. En minä näe niissä mitään vastakkaisuutta. Minä olen käsittänyt nämä jälkeinpäin saadut tiedot ja niiden erilaisuudet verrattuina esityksessä oleviin siten, että hallitus käsitti valiokunnan halunneen lisätietoja ja antoi sille ne, jotka olemme saaneet.

Muuten minun tulee korjata eräs väärä tieto, jonka edellinen puhuja antoi eilisessä pitkässä lausunnossaan. Hän esitti asian niinkuin olisi tämän vuoden budjetissa 58 miljoonaa markkaa käytettävissä sisäisen järjestyksen ylläpitämiseksi ja siis m. m. tämän bolshevistisen vaaran torjumiseksi. Täytynee kai edellyttää, että puhuja luulee, että asia näin on. Mutta se on erinomaisen kuvaavaa sille epäpätevyydelle, jolla usein-

kin tässä eduskunnassa esiinnyttään, jopa silloinkin, kun suurta vaivaa ei ole oikean tiedon saamisessa. Se määräraha, jota puhuja tarkoitti, 58 milj. on ylimääräisessä menoarviossa rahaministeriön alaisten hallinnonhaarain kohdalla ja sen nimikkeenä on „Yleisen järjestyksen palauttamiseksi maahan”. Jo tämän nimen olisi pitänyt viitata puhujalle, että hän ei ole oikeassa luullessaan, että nämä rahat ovat edelleen käytettävissä. Jos hän olisi vaivautunut katsahamaan hallituksen esitykseen vastaavalta kohdalta, perusteluihin nimittäin, niin hän olisi sen ilman muuta havainnut. Sillä sieltä käy selvästi ilmi, että tässä on kysymys maksamattomien laskujen suorittamiseen kapinan kukistamisajalta tarpeellisten varojen osottamisesta, varojen, joita ei enää tämän vuoden alkaessa ollut käytettävissä, koska tuo 300 miljoonaa, joka oli viime vuoden menosäännössä tämän kapinan kukistamiskustannusten peittämiseksi niinkuin valiokunta viime vuoden budjetissa antamassaan mietinnössä nimenomaan lausuu ja näyttää, ei ollut riittänyt kaikkien näiden menojen peittämiseen. Oli paljon maksamattomia laskuja jälellä. Tämä sanotaan nyt hallituksen budjetissa. Tätä varten otetaan nyt sitten siihen määräraha, kaikkiaan 58 miljoonaa, josta, niinkuin mietinnöstä käy ilmi, 48 miljoonaa on juuri näitä kapinan likvidatsioonikustannuksia.

Ed. Aalto: Hallitus on pyytänyt 25 miljoonaa markkaa sen lähemmän harkinnan mukaan käytettäväksi niillä perusteilla, joita hallituksen esityksessä mainitaan. Ja valiokunnan enemmistö on noita hallituksen esityksessä olevia perusteita tahtonut lieventää mietinnössään päästäkseen siihen tulokseen, että tuo 25 miljoonaa markkaa kuitenkin siihen tarkoitukseen olisi käytettävä, joka hallituksen esityksestä käy selville. Jos hallitus olisi pyytänyt tuota 25 miljoonaa markkaa kotimaisen laillisen järjestyksen turvaamiseksi siinä merkityksessä, että myös ne, jotka kehuvat ajavansa ja ylläpitävänsä laillista järjestystä, hallituksen toimesta ehkäistäisiin harjoittamasta kaikkea sitä laittomuutta, mitä viime aikoina ja vielä nytkin harjoitetaan, niin ymmärtäisin kyllä, että silloin tarvittaisiin rahoja hyvään tarkoitukseen, mutta hallituksen esityksestä ja tästä valiokunnan enemmistön mietinnöstä käy selville, että tuo määräraha on tarkoitus käyttää aivan päinvastaisesti. Hallitus sanoo käyttävänsä näitä bolshevismien vastustamiseksi. Mutta hallituksen tietien harjoitetaan tässä maassa myöskin valtapuolueitten, porvarillisten taholta bolshevismia ja vieläpä hallituksen virkamiestenkin taholta. Ja minä en ole nähnyt että tä-

hän päivään saakka hallitus olisi käyttänyt kaikkia niitä keinoja, joita sillä käytettävissään olisi, myöskin tällaisen bolschevismin ehkäisemiseksi. Tämän tästä saapuu ammatillisten keskusjärjestöjen toimistoihin, vieläpä kesäkuun aikana, jolloin poikkeuslaki on jo loppunut, jolloin ei ole minkäänlaista lain varjoakaan ehkäistä järjestöjen kokouksia, tietoja siitä, että asianomaiset hallituksen virkamiehet, nimismiehet eivät salli vielä kaikkien ammatillisten järjestöjen jäsenen mennä kokouksiin — ehdonalaisten, huolimatta siitä, että valtioneuvostokin on tehnyt päätöksen, että nämä saavat olla niitten jäseniä. Vielä tänä päivänä on voimassa hallituksen virkamiesten, nimismiesten antamia määräyksiä ehdonalaisten vapauksista, jotka eivät suinkaan nojaudu mihinkään Suomessa voimassaolevaan lakiin, ei edes rikoslain sellaiseen pykälään, jossa ehdonalaisten vapauksista mainitaan. Minä tahtoisin vain esittää erään paperin, hallituksen virkamiehen, nimismiehen antaman ukaasin, joka, vaikkakin on kirjoitettu ja julaistu toukokuun ensimmäisenä päivänä yleisellä paikalla, kuitenkin tämän viikon alkupuolella, siis poikkeuslakien jo aikoja sitten loputtua, oli voimassa. Tämä kuulutus, jonka asianomainen Euran nimismies on julaissut ja pannut julki yleiselle paikalle nähtäväksi, on erinomainen todistus siitä, millä tavalla meillä porvariston puolelta tahdotaan myöskin taistella bolschevismia vastaan, millä lailla sillä taholla toisin sanoen tahdotaan edistää bolschevismia. Tämä asiakirja kuuluu seuraavasti:

„Esiintulleesta syystä saan minä täten tiedoksi antaa, että kaikkia ehdonalaiseen vapauteen tuomittuja vankeja on ankarasti kielletty esiintymästä ja oleskelemasta yleisissä iltamissa sekä kaikenlaisissa kokouksissa, paitsi hengellisissä ja sellaisissa missä on ohjelmana Jumalan sanan se-littäminen. Samoin on heidän kielletty ryhmittymästä ja ilman asiaa liikkumasta rautatien asemilla, postijakelupaikoissa sekä muissa sellaisissa julkisissa paikoissa, missä yleisö on useammin koolla. Kaikki ne henkilöt ja ehdolliseen rangaistukseen tuomitut, jotka eivät tätä kieltoa tarkoin noudata, tullaan poliisiviranomaisten ja suojeluskuntalaisten toimesta pidättämään, elleivät he siinä suhteessa ota noudattaakseen ensimmäistä heille annettua poistumiskäskyä ja saatettavaksi kärsimään heille ehdollisesti tuomitun rangaistuksen.

Eurassa, nimismiehenkonttorissa, toukokuun 1 päivänä 1919.

Ilmari Lehtonen.

Nimismies.”

Kuten minä sanoin, tämän viikon alkupuolella tämä määräys oli vielä voimassa ja mihin lakiin tällainen nimismiehen ukaasi ehdonalaisista perustuu, sitä minä haluaisin tietää. Voimassaolevaan Rikoslakiin se ei perustu. Tämä todistaa vain sitä, ettei meillä hallituksen taholta, joka pyytää 25 miljoonaa markkaa sellaiseen tarkoitukseen kuin hallituksen esityksessä sanotaan, tahdota ollenkaan kiinnittää huomiota siihen laittomuuteen, mitä myöskin hallituksen tietien sen viranomaisten taholta harjoitetaan, puhumattakaan niitten edesvastuuttomien huligaanien harjoittamasta menettelystä, jolla ne harjoittavat laittomuuksia ympäri maata maaseudulla erinäisiä työläisiä ja niitten luottamusmiehiä vastaan. Hallituksen virallisten asiamiesten toimesta tapahtuu vielä nykyään sellaista, että ammattiliittojen asiamiehiä pidätetään. Vielä viime viikolla pidettiin eräs Suomen yhden suurimman ammattiliiton asiamiehistä Kokkolassa ja pidettiin siellä vankina vain sen perusteella, että hän asianomaisen ammattiliiton valtuuttamana ja sen valtakirja taskussaan liikkui järjestämässä asianomaisen liiton, Metallityöntekijäin liiton osastoja. Ja tämän pidättämisen toimittivat hallituksen virkamiehet Kokkolassa.

Jos tällainen määräraha käytettäisiin tällä kertaa sen bolschevismin vastustamiseksi, mitä harjoitetaan niitten taholta, jotka kehuvat haluavansa säilyttää yhteiskunnallista rauhaa, niin minä ymmärtäisin. Mutta tämän tarkoituksena kieltämättä on käyttää niitä varoja siten, kuten täällä jo useat edelliset puhujat m. m. ed. Itkonen on maininnut. Jos ei näitä haluttaisi käyttää myöskin sotaretkeen, niin olisi siitä ollut seurauksena se, että myöskin hallituksen taholta olisi tultu vastaamaan siihen ed. Schaumanin y. m. tekemään sotavälikysymykseen ja selitetty asia niin päivän selväksi, että jokainen kansalainen olisi ymmärtänyt, ettei hallituksella ole tarkoitustakaan hyökätä Pietariin. Mutta sitä ei ole tehty, ja minä tiedän, että meillä on olemassa porvarillisia puolueita, porvarillisia klikkejä, joitten päämääränä on hyökkääminen Pietariin, ja että meillä on eräillä porvarillisilla ryhmillä ollut halua saada maamme sekaantumaan sotaan, luonnollisestikin hyökkäyssotaan, puolustusodan nimellä, todistaa jo se seikka, että sen jälkeen kuin entinen pääministeri Ingman täällä selitti välikysymykseen vastatessaan, että vaikkei Suomen hallituksella muka ole mitään hyökkäysaikeita, ei voi estää vapaaehtoisia menemästä rajan ylitse. Ja kuitenkin sen jälkeen on Suomen hallitus, ei ainoastaan sallinut, katsonut sormiensa lomitse vapaaehtoisten menemistä yli ra-

jan, mutta avustanut näitä sekä muonavarjoilla että aseilla. Tämän tästä saapuu myös meille keskusjärjestöihin kirjeitä näiltä rajaseuduilta, joihin nyt ilmeisesti vastoin Suomen lakia on julistettu sotatila, saapuu kirjeitä, joissa työväenjärjestöjen henkilöt kertovat, minkälaisen vainon alaisina he siellä ovat. Vangitaan ihmisiä vain siitä, että pari kolme sattuu tulemaan kujalla vastatusten. Silloin on siinä joku sotilasviranomainen tai ohranan agentti ja heidät pidätetään. Niin on tehty sangen monelle sellaiselle, joiden ainoana tarkoituksena on saada rauhallinen järjestötoiminta aikaan ja jotka todenteolla haluavat vastustaa sitä bolshevismia, joka Venäjältä käsin meitä uhkaa. Tämä todistaa siis vain sitä, että tällaisia varoja käytetään näiden henkilöiden ylläpitoon ja palkkaan, jotka eivät salli niissä rajapitäjissä ihmisten rauhallisesti keskustella sellaisista asioista, johon Suomen lain mukaan jokaisella on oikeus. Kun näin on asialaita ja kun ei edes hallitus tahdo tarkemmin määritellä, minkälaisen turvallisuuden suojelemiseksi nämä 25 miljoonaa haluttaisiin käyttää ja kun sen lisäksi, mitä minä olen jo edellä huomauttanut, ei hallitus vielä ole edes tehnyt kaikkea sitä, mitä se olisi voinut tehdä, nyt poikkeuslakien loputtua palauttaakseen edes työväenjärjestöille niiltä anastetun omaisuuden, joita käytetään, valitettavasti kyllä, hallituksen eri virastoissa. Minä olen ollut viime päivinä tilaisuudessa, saatuani asianomaisen lupapaperin hakemaan Helsingin Työväenyhdistyksen anastettua omaisuutta, ja minun täytyy sanoa, valitettavasti kyllä, että olen löytänyt tuota omaisuutta hallituksen virastossa, jossa hallituksen virkamies työskentelee pulpetin ääressä, joka ei ole valtion omaisuutta, vaan Helsingin Työväenyhdistyksen omaisuutta.

Kun tällaisia laittomuuksia tapahtuu, kun hallitus ei ole tehnyt kaikkea, mitä se olisi voinut, mikäli minä olen voinut käsittää, tällaistenkaan epäkohtien poistamiseksi, niin en voi hyvällä omallatunnolla uskoa sellaisen hallituksen käsiin 25 miljoonaa markkaa käytettäväksi siinä tarkoituksessa, joka hallituksen esityksen perusteluissa mainitaan. Huolimatta siitä, vaikka valiokunta on koettanut näitä hallituksen esityksen perusteluja lieventää selittämällä, että näitä joka tapauksessa käytettäisiin hiukan toisin, ei hallituksen esitys ja valiokunnan mietintö ole helposti puolustettavissa, sen todistaa jo yksin se seikka, että sellainen suurvaltiollinen politiikka, kuin ed. Nevanlinna, äskeisessä puheenvuorossaan ei voinut asiaa puolustaa ilman että hänen täytyi miettiä, etsiä sanoja ja sittenkin myöntää,

että asia on sekä niin että näin. Näillä perusteilla minä tulen joka tapauksessa äänestämään tällaisten varojen myöntämistä vastaan.

Ed. K o k k o: Minua ihmetyttävät sellaiset puheenvuorot ja lausuntotavat, kuin täällä esimerkiksi ed. Schauman ja muutamat muut ovat lausuneet, että nämä varat olisivat hallitukselta kiellettävät. Ne minusta todistavat jonkinlaisen isänmaanrakkauden puutetta, jopa edesvastuuttomuutta, niinkuin ed. Virkkunen täällä eilen sanoi. Minusta on isänmaanrakkauden puutetta silloin kieltää tällaisia pyydettyjä varoja, kun rajojemme ulkopuolella on maan ja ehkä maailman suurimmat viholliset, bolshevikit, monikymmentuhattamiehisine joukkoineen ja, niinkuin kerotaan, kaikin puolin hyvin varustettuina ja hyvin aseistettuina. Minun mielestäni olisi jokaisen isänmaan ystävän syytä ennemmin kiirehtiä näiden varojen kokoonsaamista ja myöntämistä, kuin vastustaa. Mutta se ei riitä, että hallitukselle myönnämme tällaiset rahat. Meidän pitää myös toivoa, jopa vaatia, että hallituksemme ryhtyisi hetimiten, mitä pikimmin, tarmokkaksiin toimenpiteisiin rajan suojelemiseksi, sillä kansa rajalla on jonkun verran levoton ja rauhaton, kun se tietää, että sellaiset vihollislaumat ovat rajan takana. Heillä ei ole täyttä luottamuksen eikä turvallisuuden tunnetta kotitienoillaan. On sitä paitsi kaikenlaisia huhuja kansan keskuuteen levitetty, että suomalaisten taholta ei tahdottaisi suojella maata aivan rajalta saakka. Pahanilkisissa tarkoituksissa on levitetty huhua, että puolustuslinjat olisi asetettu Kiviniemestä Perkjärvelle, siis jätettävä muutamia kymmeniä kilometriä maata puolustamatta. Se on tiettyä, että nämä huhut ovat valheellisia huhuja, joita kukaan ei tahtoisi uskoa, mutta kuitenkin huhut ovat tehneet tehtävänsä ja saaneet asukkaat levottomalle mielelle. Sentähden minä toivoisin, että kansalaisten rauhoittamiseksi niillä alueilla, missä pelätään jäävän ilman suojaa noin 80—100,000 asukasta, että hallituksen taholta jonkunlainen levollistuttava ilmoitus annettaisiin, että voivat olla aivan rauhallisesti, ettei tätä maata yhtään metriä jätetä suojatta, että kenenkään kansalaisen meidän maassamme ei tarvitse nykyään kotiansa jättää ja pakosalle varustautua, niinkuin näiden huhujen perustuksella moni on näillä rajaseuduilla tehnyt. Eihän se ole kumma, jos kansalaiset rajaseudulla ovat levottomia, sillä monet eivät ole kerinneet rakentaa kotejansa uudelleen entisten kotiensä raunioille. Minä en voi ymmärtää, mitenkä sellainen huhu voisi lähteä liikkeelle, ja kuka voisi uskoa, että sellaiset seudut, kuin Rau-

tu, joka viime taistelujen aikana osoitti sellaista urhoollisuutta — tiedämme, että rautulaiset taistelut saivat aikaan, että vihollinen ei päässyt selän taakse ja ainoastaan heidän urhoollisuutensa takia meidän armeijamme pelastui punaisten saarroksista. Kun silloin Rautu kelpasi strategiseksi taistelupaikaksi, niin miksei se nyt kelpaisi puolustukseen. Ja kun miehet silloin osoittivat suurta innostusta ja alttiiksiantavaisuutta maansa puolustamisessa, silloin kun heillä ei ollut päällikköjä eikä aseita, niin miksi he nyt jättäisivät kotinsa turvattomiksi vihollisen käsiin tai miksi se nyt tehtäisiin sotilaalliselta kannalta, sitä on vaikea uskoa. Samalla kuin yhdyin kannattamaan mietintöä, että eduskunta lisäksi 1919 vuoden menoarvioon myöntäisi hallituksen käytettäväksi 25 miljoonan markan määrärahan maan turvallisuuden tukemiseksi, samalla myös kehoitan hallitusta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että rajalla asukkaat todella tuntisivat itsensä turvalisiksi eivätkä millään tavoin varustautuisi kotejansa jättämään.

Ed. K. E. L i n n a: Minä en tahdo täällä suinkaan pitkälti eduskunnan aikaa viivyttää. Olisin vain toivonut, että se yksimielisyys, joka äsken ilmeni meidän suurimman kysymyksemme, hallitusmuodon käsittelyssä, olisi myös tässä kysymyksessä ilmennyt, sentähden että meidän täytyy muistaa, että ne perusteet, jotka äsken hyväksyttiin tulevan itsenäisen Suomen rakentamista varten, vaativat myös lujittamista ulkonaisesti. Meitä uhkaa rajalla vihollinen, joka tällä hetkellä on bolshevismi, mutta joka voi milloin tahansa muuttua toiseksi. Sitä varten on ja olisin toivonut hartaasti että pyydetty summa olisi yksimielisesti myönnetty. Mutta kun näin ei käynyt, valitan sitä, ja olen vakuutettu, että myöhemmin vasemmisto tulee huomaamaan että rahojen myöntäminen tähän tarkoitukseen olisi itsenäisen Suomen turvaamiseksi välttämätön.

Ed. K e t o: Kuten täällä jo on esitetty, niin näiden kysymyksessä olevien varojen käytöstä on olemassa hyvinkin erilaisia ilmoituksia. Kukaan ei oikeastaan näytä tarkalleen tietävän, millä tavalla ne tullaan käyttämään. Mutta vaikkapa otaksuisimme, että näitä varoja tultaisiin käyttämään sillä tavalla, kuten täällä äskettäin ed. Juutilainen on erittäin asiallisessa lausunnossaan edellyttänyt, niin en minä ainakaan tällä hetkellä olisi puolestani valmis näitä varoja myöntämään. Kuten olen julkisuudessa esittänyt, niin minä puolestani en ainakaan näe, että meitä tällä hetkellä uhkaa vaara neuvosto-Venäjän taholta. Minun

mielestäni se vaara, josta nykyään niin paljon puhutaan, on ennen kaikkea etupäässä oman meidän järjettömän ulkopoliittikkamme aikaansaama. Meidän oma ulkopoliittikkamme on synnyttänyt neuvosto-Venäjän taholla hermostuneisuutta, joka liebee aiheuttanut rajan tuolla puolen sotavoimain kokoamista ja myöskin niitä rajakahakoita, joista meidän yleisesikuntamme raportit ovat niin liioitellen, sotaista mielialaa synnyttävässä tarkoituksessa maininneet. Jos me nyt myöntäisimme nämä kysymyksessä olevat 25 milj. markkaa sillä edellytyksellä, että ne käytettäisiin rajavartioston lisäämiseen, niin mielestäni tällä hetkellä sellainen poliittinen teko selitettäisiin neuvosto-Venäjän taholla siten, että se ei olisi suinkaan omiansa sitä bolshevismiin vaaraa lieventämään, josta täällä on niin paljon puhuttu. Se käsitettäisiin epäilemättä siellä siten, että Suomessa nyt todenteolla suunnitellaan hyökkäyspolitiikan muuttamista uhkasta todellisuudeksi. Ja tämän vuoksi minä puolestani olen sitä mieltä, että meidän taholtamme varojen myöntäminen tällaiseen tarkoitukseen ei olisi omiansa vähentämään sitä poliittista hermostuneisuutta, mikä nykyään on vallalla rajan kummallakin puolella.

Erittäin vaarallista olisi minusta varojen myöntäminen juuri tällä hetkellä, jolloin eduskunnan kontrolli hallituksen toimintaan nähden lakkaa pitkäksi aikaa. Mehän tiedämme, että on olemassa mahtavia voimia sekä meidän maamme ulkopuolella että omassa maassamme, jotka eivät vielä kukaan ole luopuneet siitä ajatuksesta, että meidän maamme olisi aktiivisesti otettava osaa bolshevismiin kukistamiseen Venäjällä. Mehän tiedämme, että meidän maassamme vaikutusvaltaisten porvarillisten puolueiden äänenkannattajissa käydään yhä edelleen taistelua sen puolesta, että meidän maamme olisi aktiivisesti otettava osaa Venäjän olojen „järjestämiseen”, niinkuin sanotaan. Sanooohan tämän päivän Uusi Suomi m. m. seuraavaa: „Meillä tulee olemaan vastaisen valkoisen Venäjän kanssa selvitettävänä Suomen tulevaisuuteen mitä oleellisimmin vaikuttavia, luonteeltaan mitä vaikeimpia ja arkaluontoisimpia kysymyksiä. Kysymme sentähden: pidetäänkö tosiaan varmana, että näiden kysymysten suotuisaa ratkaisua parhaiten edistetään täydelleen passiivisella politiikalla, sillä, että Suomi istuu kädet ristissä katsomassa, nouseeko valkoinen Venäjä vielä, vai sortuuko tämä yritys. Sanotaan, ettei ole syytä politiikassa paljoakaan luottaa kiitollisuuteen. Vastaamme: Ei tässä ole kysymys ensi sijassa eikä pääasiallisesti kiitollisuudesta. Tässä on kysymys siitä, että Suomi, tukemalla valkoisen Venäjän taistelua, muodostaa realivakuuksia, joi-

ta se voi panna vaakaan, silloin kun sen suhde uuteen Venäjään järjestetään. Ja ne varmasti jottakin siinä painavat." Kun tätä lausuntoa lukee muistamalla, mitä saman Uuden Suomen Ilta-lehti aikaisemmin on kirjoittanut siitä, että Suomen on hankittava näitä realivakuuksia valloittamalla Pietari, niin ei voi olla huolella katsomatta tulevaisuuteen. Kun tämänsuuntaista politiikkaa ajavat voimat eduskunnan poissaollessa epäilemättä tulevat jatkamaan peliään saadakseen meidän maamme hallituksenkin pakotetuksi myöntymään hyökkäykseen Pietaria vastaan, niin minä puolestani en ole valmis myöntämään tällä hetkellä varoja hallitukselle, koska näitä varoja voitaisiin tulla väärinkäyttämään.

Minun mielestäni meillä on olemassa toisia keinoja, millä „bolshevismin vaara" voidaan paremmin torjua, kuin näiden varojen myöntäminen rajavartioston lisäämiseen. Meidän diplomatiamme on muutettava äänensävy neuvosto-Venäjään nähden kokonaan toisenlaiseksi. Meidän hallituksemme on ilmoitettava, että se tahtoo neuvosto-Venäjään nähden harjoittaa rauhallista politiikkaa. On tosin kuulunut huhuja siitä, että hallitus kokonaisuudessaan ei ole sen nootin takana, jonka ulkoministeri äskettäin antoi neuvosto-Venäjän hallitukselle, ja joka nootti oli ennen kuulumatonta sävyänsä nähden, muistuttaen enemmän hollitupa kuin diplomaattista kieltä. Hallituksella, niinkuin sanoin, olisi ollut keino saada ilmaistuksi, että se ei ole tämän tällaisen ärsyttävän kielen kannalla. Se olisi voinut eduskunnassa vastata ed. Schaudmanin välikysymykseen, tuoda silloin ilmi, että hallitus harrastaa rauhallisten suhteitten säilyttämistä neuvosto-Venäjän kanssa ja se olisi voinut antaa eduskunnalle myöskin tilaisuuden lausua käsityksensä siitä, että täältä käsin ei haluta Venäjälle hyökätä. Niinkauan kuin ei ole yritettykään poistaa tällaisella tavalla sitä hermostuneisuutta, mitä meidän politiikallamme on synnytetty Venäjällä käsin, niin en ole valmis hyväksymään tätä kysymyksessä olevaa ehdotusta. Vasta kun meidän politiikkamme on varmasti sellaista, että se ei ole omiansa synnyttämään epäluuloa Venäjällä maamme ulkopolitiikan vilpittömyyteen nähden, vasta silloin voisi tulla kysymykseen varain myöntäminen maan puolustuksen ylläpitämiseen, jos nim. näyttäisi, että meidän rauhallisesta politiikastamme huolimatta kootaan voimia hyökkäykseen. Mutta kun en tätä lainkaan usko, kun, niinkuin sanoin, olen päinvastoin sitä mieltä, että meidän politiikkamme on pakottanut neuvosto-Venäjän kokoamaan voimia puolustautumaan täältä käsin pelättyä hyökkäystä vastaan, niin en tällä kertaa tahdo myöntää varoja ehdotettuun tarkoitukseen.

Ed. Leinonen: Kun on seurannut viimeaikoina porvarillisia johtavia sanomalehtiä, niin on tullut siihen käsitykseen, ettei ole kysymystä mistään bolshevikkien hyökkäyksestä, vaan on kysymys hyökkäyksestä Pietariin. Onhan puhuttu aivan julkisesti valkovenäläisiin yhtymisestä, näihin entisiin Suomi-syöjiin, jotka näkyvät olevan Suomen porvaristolle vielä erittäin rakkaita, joihinkin he kaihoisia silmäyksiä tällä hetkellä heittävät. Sen käsityksen on saanut jokainen rehellinen ihminen, joka on näitä asioita seurannut. Olen lukenut erästä Ruotsin sanomalehdestä bolshevikkien julistuksen ja siinä vakuutetaan, että he eivät tule ampumaan yhtään laukausta suomalaisia vastaan eikä Suomen puolelle, ellei Suomen puolelta hyökkäyspolitiikkaa harjoiteta. Tehdään selkoa samassa julistuksessa, miten tältä puolelta on usein annettu aihetta siihen, että syntyisi sota. Onhan bolsheveikeilla ollut aihetta, ovathan he tienneet, että valkoiset ovat olleet heidän rajojensa sisällä jo pitkiä aikoja. Ja jos ne kerran ovat niin voimakkaita, kuin täällä on todettu, niin olisivat ne jo aikoja sitten ajaneet ne joukot pois maansa rajain sisäpuolelta. Miten lienee tämän asian kanssa, eivätkö liene siihen pystyneet vai eivätkö tahtoneet sitä tehdä. Mutta tämäkin todistaa sitä, että he eivät ole suunnitelleet hyökkäystä Suomea vastaan. Porvaristo on tässä asiassa jo sanonut kantansa niin selvästi, että se on vaan tässä istunnossa tehnyt sen bolsheviikkivaaran, kun se tarvitsee varoja sisäisen diktatuurijärjestelmänsä tukemiseksi. Jos bolshevikihallitus sen jälkeen, kun Euroopan sodan loppuselvittelyt ovat tapahtuneet, ja jossa loppuselvityksessä, niin luulen, aivan varmasti voimakkaimmat sanat tulee sanelemaan kansainvälinen sosialidemokratia, ja jos Venäjä silloin ei kykene olemaan toisten kulttuurivaltioiden rinnalla, eikä luomaan omaa sisäistä järjestelmäänsä tarkoitustaan vastaavaksi, niin silloin se sortuu omaan mahdottomuuteensa. Siihen asti järjestäköön Venäjä omat asiansa ja me järjestämme omamme. Meillä ei ole mitään syytä valmistaa sellaista tilaisuutta eikä mahdollisuuttakaan, että niillä olisi syytä tänne hyökätä. Jos nämä varat myönnetään, niin silloin varmasti on jo yksi sellainen aihe heille annettu. Ja sitä ei olisi tehtävä.

On tullut kyllin selväksi tässä hallituksen esityksessä myöskin se, että näitä varoja tarvittaisiin useihin muihin samansuuntaisiin tarkoituksiin. Onhan tunnettua maassamme valtiollisen poliisin toiminta, jonka poliisin kirjoihin kuuluu useita tämän eduskunnan sosialidemokraattisia jäseniä, m. m. allekirjoittanut. Sen toiminnasta mainittakoon pari esimerkkiä. Eräs helsinkiläinen puoluetoveri oli saanut Ruotsin sosialide-

mokraateilta pienemmän summan apurahoja avustukseen hädässä olevia punakaartilaiden perheitä. Tätä henkilöä on useita kertoja käytetty valtiollisen poliisin tutkittavana siitä syystä, että hän on avustanut näitä onnettomia, jotka tässä maassa ovat aivan suojattomia ja turvattomia kaikissa suhteissa. Se sama poliisi on napannut vankiloihin useita niitä jääkäreitä jotka isänmaallisuudessa innostuksessaan luullen sillä tavoin vastustavansa venäläistä virkavaltaa ja kukistavansa sen ainaisen sortajan, joka oli maattamme sortanut, lähtivät Saksaan, ja kun he sieltä palasivat, kieltäytyivät heistä useat lähtemästä maassamme parastaikaa käytävään kansalaissotaan. Heistä on useita suljettu telkien taa. Siellä ovat jo olleet useita kuukausia vankiloissa eikä heitä ole tutkittu. Minä en tahdo tässä väittää, etteivät he ole syyllisiä johonkin. Voi olla sellainen mahdollisuus. Mutta miksikö heitä ei tutkita? Miksi heille ei taata meidän lakiemme suojaamaa oikeutta? Mikä on siihen syynä? Siihen olisi vastattava ja aivan pian. Niitä nuoria tyttöjä, joita Viipurin hovi-oikeus tällä hetkellä tutkii, jotka ovat ehkä sulhasia, sukulaisia ja tuttavinaan koettaneet, jollakin tavalla auttaa, vaikkapa vankilasta pääsemään, niistä on tehty maanpettajiä ja valtion kavaltaajia. Tuntuu kovin naurettavalta. Alle 20-vuotisia taitavat useat näistä ihmisistä olla. Kapi-najutut ovat keinotekoisia, sen käsityksen saa sanomalehtiselostuksista, asioita en muuten tunne. Asiat ovat järjestettävät sille kannalle, että oikeutta saisivat kaikki tämän maan kansalaiset.

Tämän laitoksen toiminta on siis jokaiselle tunnettu ja tämänkin tukemiseksi pyydetään varoja. Hallituksen esitys viittaa siihen, että näitä varoja käytetään maassa nyt parastaikaa oleville aseetuille joukoille, jotka asetetut joukot tällä hetkellä eivät ole tehtävänsä tasolla. Ne ovat saaneet suuren vallan ja käyttävät mielivaltaa. Ne eivät tottele hallitusta, eivätkä ylempiä määräjiään, mutta ne tekevät oman käden oikeutta jokaiselle, joka uskaltaa heidän mielipiteestään poiketa. Ne ovat maassamme olevat suojeluskunnat. Allekirjoittanut kaksi viikkoa takaperin joutui raa'an kohtelun alaiseksi. Olin kysymässä valitsijaini mielipidettä Eduskunnassa oleviin tärkeisiin kysymyksiin, nim. amnestia- ja hallitusmuotokysymyksen y. m. niihin reformeihin, joita tämä eduskunta on aherrellut ja harrastellut. Silloin kun minä parastaikaa selostan eduskunnan työtä, juoksee päihtynyt suojeluskuntalainen ja viskaa pöydän edestäni ja huutaa kaikille: „Helvettiin jokainen”. Ja niin täytyy hajaantua. Kukaan ei tiedä mistä on kysymys. Kokous oli sosialidemokraattisen kunnallisjärjestön kutsuma. Ko-

koukselle oli saatu nimismieheltä lupa ja nimismiehen lähettämä poliisi oli kokouksessa läsnä. Mutta kun hätäytyneet kuulijat ja m. m. allekirjoittanut tointuu tuosta säikähdyksestä ja kysyttiin poliisilta, että mitä te sanotte tähän törkeään lainrikkomiseen ja kokoontumisvapauden loukkaamiseen niin poliisi sanoo, „etten voi minä mitään, sieltä voi tulla suurempi sakki, joka hajottaa uudestaan tämän kokouksen — parasta on että hajaudutte”. Tällä tavalla vastasi valtion määräämä ja hyväksymä laillinen virkamies tämän laittomuuden edessä. Tällaiselle laitokselle on varattu maassamme valtaa oikeudenkäyttöön. Olisi järjestettävä asiat sille kannalle etteivät suojeluskunnat saisi sekaantua työväen oikeuksien loukkaamisiin. Nyt kun kunnan varat ovat tyhjennetyt näihin tarkoituksiin, vielä vaaditaan valtion varoja ja vieläpä sosialidemokraattien hyväksymistä tähän menoeraan. Ennenkuin tällaista tullaan hyväksymään, minä ainakin puolestani vaadin: Järjestäköön hallitus puolustuslaitoksensa sellaiseksi, että siihen tässä asiassa voipi luottaa ja että ne varat eivät tule väärinkäytetyiksi, sillä sitä epäilystä ainakin suuressä määrässä on olemassa. Järjestäköön se ne aseelliset joukot, sanoin sisko laittomat aseelliset joukot, jotka tässä maassa sitä paljon puhuttua oikeuden vaakaa pitävät käsissään, järjestäköön ne niin, että tässä maassa voipi työväki hengittää, voipi elää ja olla jossain määrin rauhassa. Silloin vasta voidaan puhua varojen myöntämisestä. Puolestani sanon ettei penniäkään myönnetä sellaisiin tarkoituksiin.

Ed. J o u k a h a i n e n: Koska sen, mitä tältä paikalta on sanottu ja usein sanotaan, ei tarvitse olla niin erinomaisen nerokasta eikä ylösrakentavaa, olen minäkin uskaltanut tämän tärkeän asian johdosta vaivata eduskuntaa. Edellisen puhujan lausunto minun ymmärtääkseni on parhain todistus siitä, että tämä määräraha on myönnettävä. Kun minä otan tämän lähtökohdaksi, niin minun täytyy sanoa, että sosialidemokraatit, jotka vastustavat tämän määrärahan myöntämistä, nähtävästi ovat parempien aseitten puutteessa, koska he koettavat suurella äänellä ja sekoittamalla kaiken maailman asiat tämän asian yhteyteen, asiasta päästä. Minun nähdäkseni on sekä eileniltäisessä keskustelussa että tänä päivänä pidetyssä keskustelussa päivän selvästi käynyt ilmi, että tämä määräraha on ei ainoastaan tarpeellinen vaan suorastaan välttämätön. Täällä on sen lähetyskunnan puolesta, joka kävi rajalla pari päivää sitten, ilmoitettu, että se vartiosto, jonka pitäisi suojella Karjalan Kannasta ja meidän maattamme, ei ole sellainen, kuin olla pitäisi. Samalla on myös-

kin ilmoitettu, että olosuhteet rajalla jo ovat sekä uhkaavat vastaisuudessa yhä enemmän muodostua sellaisiksi, että ne tarvitsevat hallituksen ja eduskunnan aineellista tukea. Minun tekisi mieleni knulla se ohjelma, mitenkä sosialidemokraatit tahtoisivat asian järjestetyksi. Minä olisin hyvin halukas tietämään, mitenkä he Aunuksen kysymyksen ja Karjalan kannaksen ja ylipäänsä rajakysymyksen saisivat pois päiväjärjestyksestä. Siltä taholta voidaan vastata, että on tehtävä sopimus neuvostotasavallan kanssa, toisin sanoen on pyrittävä rauhaan. Mutta me jokainen, sosialidemokraatitkin, varsin hyvin tiedämme, että neuvostotasavalta on tätä nykyä vielä jotakin sellaista, jonka kanssa ei pysyvää rauhaa voi ajatella. Minä en tiedä Euroopassa, yhtä vähän kuin Euroopan ulkopuolellakaan olevan yhtään valtiota, joka voisi ottaa neuvostotasavallan vakavalta kannalta. Ja kun tällaista olotilaa ei ole olemassa, niin minun nähdäkseni tehtäisiin meidän pienelle isänmaallemme huono palvelus, jos ryhdyttäisiin rakentamaan tulevaa olotilaa sellaiselle perustalle, kuin täällä nähtävästi sosialistit tarkoittavat. Täällä ed. Itkonen on ensimmäisessä puheenvuorossaan sanonut, että tämän määrärahan tarkoituksena on yksinomaan pyrkiä jatkamaan aseellista sisäistä rauhaa ja toinen tarkoitus on käyttää sitä maan ulkopuolella olevien suojeluskuntien avustamiseksi. Minä en kiellä, ettei tämä olisi osittainen tarkoitus, mutta ainoastaan osittainen. Ed. Itkonen valtiovarainvaliokunnan jäsenenä tietää varsin hyvin, yhtä hyvin kuin minäkin, minkä lisäselvityksen rahaministeri on valtiovarainvaliokunnan kyselyyn antanut, tietää varsin hyvin, että ne rauhalliset toimenpiteet, jotka kulkevat aseellisten toimenpiteitten kinteillä, ovat yhtä tärkeät kuin ne aseelliset toimenpiteet, mutta tämän seikan ed. Itkonen samoin kuin ne sosialidemokraatit, jotka ovat puhuneet, tahtovat kieltää ja näin ollen se todistusvoima, jonka ed. Itkonen ja muut ovat kätkenneet lausuntoihinsa, se on sängen huono. Minun täytyy sanoa, että minä en anna sille täyttä todistusvoimaa. Se on puolueellinen todistus sen sijaan, että ainakin keskustan taholta on myönnetty, että näissä myönnytyksissä joissa on paljon korjaamisen varaa, on paljon sellaista, jota meidän kannaltamme ei tarvitse hyväksyä, sensijaan sosialidemokraatit eivät ollenkaan tahdo ottaa huomioon sitä rauhallista työtä, mitä rajoilla tehdään. Tämä vastalausekin on siinä suhteessa minun nähdäkseni varsin merkillinen. Sanotaan, että rauha on palautettava maahan positiivisilla keinoilla. Minä en ymmärrä, mitkä ovat ne positiiviset keinot, joita sosialidemokraatit tarkoittavat, niitä ei

ole täällä mainittu. On viitattailtu siihen kyllä, että pitäisi joitakin yhteiskunnallisia uudistuksia saada, pitäisi antaa amnestia ja muuta sellaista. Mutta minun täytyy sanoa, että tällä kertaa ne positiiviset keinot ovat liian lyhyet. Minun nähdäkseni asema Suomen rajaseudulla on tätä nykyä sellainen, että sellaiset positiiviset keinot, joista sosialidemokraatit täällä ovat puhuneet, eivät riitä. Siihen tarvitaan jotakin muutakin. Ja minun nähdäkseni tästä valtiovarainvaliokunnan mietinnöstä käy kyllin riittävästi selville, mitä valtiovarainvaliokunta, samoin kuin myöskin hallitus rahaministerin lausunnon mukaan, tarkoittaa. Näin ollen ei pitäisi siis sosialidemokraateilakaan olla mitään epäroimista eikä epätietoisuutta siitä, mihinkä nämä varat tulevat käytettäväksi.

Sitten minä vielä huomautan siitä, mistä eilen illalla yritin huomauttaa, vaikka puhemies ei antanut minulle riittävästi tilaisuutta, että summa on itseasiassa niihin tarkoituksiin, joita sosialidemokraatit tahtovat ajaa takaa, liian pieni. Se ei sellaisiin tarkoituksiin riitä, toisin sanoen imperialistisiin tarkoituksiin. Mutta mihinkä se riittää, niin se riittää jonkunlaiseksi avustukseksi niille, jotka ovat hätään joutuneet rajaseuduilla, se riittää myöskin jossain määrässä vahvistamaan meidän rahavartiostoamme, joka ehdottomasti on heikko ja puutteellinen, ja ylipäänsä niihin tarkoituksiin, jotka tästä mietinnöstä käyvät selville. Näin ollen minusta tuntuu siltä, kuin sosialidemokraatit tänä päivänä, jolloin Suomen hallitusmuoto on hyväksytty, jolloin on saatu tuollainen yhteinen osa kaikille puolueille, johon tarttua, tekisivät huonon palveluksen maallemme epäämällä tämän määrärahan. Minä puolestani en voi tätä kantaa hyväksyä enkä voi sitä edes ymmärtää. Jos sosialidemokraateilla olisi tällä hetkellä esitettävänä joku suorastaan selvästi positiivinen ohjelma, jonka mukaan he riittävällä tavalla voisivat järjestää ja tukea tätä rajakysymystä ja kaikkia niitä eri puolia, mitkä siihen liittyvät, niin minulla ei olisi silloin mitään sanottavaa, minun täytyisi vaieta. Mutta tähän saakka ei ole tällaista vakuutta annettu, ja sentähden minun täytyy edelleenkin pysyä sillä kannalla, että eduskunnan on hyväksyttävä tämä määräraha.

Ed. Valkonen: Rajaseudun väestön elämä on viime aikoina ollut rauhatonta, bolsheviikkien hyökkäys rajan toiselle puolelle voi millä hetkellä tahansa yllättää meidät.

Ensimmäinen varapuhemies: Pyydän eduskuntaa rauhoittumaan.

Puhuja: Sitä hyökkäystä torjumaan rajaväestö tuntee omat voimansa liian heikoiksi, vaikka sen suojana ovatkin hyvin järjestetyt suojeluskunnat. Hallituksen on siis pidettävä huolta rajan suojelemisesta. Olen iloinen, että meidän nykyinen hallituksemme käsittääkin tehtävänsä ja on ryhtynyt toimenpiteisiin rajan suojelemiseksi ja olojen järjestämiseksi siellä. Tässä tehtävässä hallitus tietysti ennen kaikkea tarvitsee rahaa. Omasta puolestani yhdyn kannattamaan valtiovarainvaliokunnan mietintöä ja hallituksen pyytämän määrärahan myöntämistä. Mutta samalla toivon, että hallitus kiinnittäisi huomiota ei ainoastaan Suomenlahden puoleisen rajan suojelemiseen, vaan myös Laatokan puoleisen. Siellä varsinkin Metsäpirtin pitäjän kohdalla on rajaseutu aukeaa ja vaila luonnon muodostamia hyviä puolustuspaikkoja. Sinne ei siis silmän räpäyksessä voida puolustuslinjoja rakentaa. Ettei tälläkään suunnalla tapahtuisi äkillistä yllätystä, niin tahtoisin lyhyesti kiinnittää hallituksen huomiota, että se myös heti ryhtyisi tarpeellisiin hankkeisiin tämän Laatokan puoleisen rajan suojelemiseksi.

Ed. Piitulainen: Ajan voittamiseksi yhdyn kannattamaan hallituksen anomaa määrärahaa ja yhdyn mietintöön kaikissa kohdin.

Ed. Ampuja: Minä myönnän, että on epäkiitollista juhannuslomalle meneviä edustajia viivyttää, mutta tässä ei kai mene monta minnuuttia. Asia on niin tärkeä, että mieltänsä siitä ei voi olla lausumatta. Eduskunnan kokoontumisaikoina nykyisen hallituksen äänenkannattaja Helsingin Sanomat lausui ajatuksen silloisten suurten suojeluskuntaparaatien johdosta, että toivottavasti nämä ovat viimeiset juhlat mitä tätä lajia vietetään. Tämä sama ajatus on minusta lausuttava eduskunnan, kun sille on heitetty kysymys taaskin varojen myöntämisestä bolshevismen vastustamiseksi. Minä myönnän että keskustan asema on tässä kysymyksessä erittäin vaikea, sillä he sotkeutuivat alunpitäen epäonnistuneella ja liian kalliilla tavalla vastustamaan tätä liikettä. He ovat saaneet myöntää vapaudenlainoja ja muita järjestyksen ylläpitämiseksi nimitettyjä lainoja, milloin 100 miljoonaa milloin 200 miljoonaa, ja nyt taaskin on kymmenistä miljoonista kysymys.

Te muistatte että silloinen sisäasiainministeri, joka ensi kerran v. 1917 toi esityksen varojen myöntämisestä bolshevismen vastustamiseksi, järjestyksen palauttamiseksi, esitti ohjelman, että 9—10 miljoonalla markalla on koko peli pelattu ja järjestys maahan palautettu. Jos missään kysy-

myksessä on ohjelma osottautunut vääräksi, niin on se tässä. Nyt meidän hallituksemme esittää että bolschevikeilla on niin paljon varoja käytettävissä, että 3 miljoonaa on käytetty hallituksen tietojen mukaan kirjallisuuden levittämiseksi. Alkuperäisestä hallituksen esityksestä saa sen käsityksen, että pääasiallisesti tämän kirjallisuuden levittämisen vastustaminen käy päinsä rahalla. Siihen tarvittaisiin tämä puolen kolmatakymmentä miljoonaa markkaa. Epäilemättä nämä laskutkin osottautuvat vääräksi, sillä se maa, josta tätä liikettä maanalaisen kirjallisuuden avulla on levitetty, se on kokeillut näillä keinoilla, ja liikettä on siellä vastustettu ainakin puolen vuosisadan ajan, siellä on aina toiminut salaseuraisuus, maanalainen kirjallisuus ja maanalaisista kirjallisuutta ulkomailta tuotu, koko vallankumouksellinen valistustyö tehty sillä tavoin, eikä sitä siis ole voitu vastustaa suurillakaan rajavartiostoilla, suurillakaan santarmilaumoilla eikä suurimmillakaan rahasummilla. Tähän vastustamistoimenpiteeseen on aina kätkeytynyt samallainen kauniimpi ohjelma, mikä meidänkin hallituksen esityksessä, kun siinä sanotaan: „samalla estää tämä vallankumouksellinen kiihoitus hallituksen toimintaa, olojen palauttamiseen säännölliselle kannalle ja turvaamasta kansalle perustuslakien mukaan kuuluvia oikeuksia ja vapauksia sekä myöskin hidastuttaa vieläpä ehkäisee sellaisten uudistusten nopeaa ja tarkoituksenmukaista toimeenpanoa”.

Melkein sanalleen on lausunut Venäjän pääministeri järjestyksen palauttamisesta, hiukan toistakymmentä vuotta takaperin. Hän lausui: „Minä vakuutan että hallituksen mitä pyhin velvollisuus on suojella rauhaa ja lakia eikä ainoastaan työn vaan myös elämisen vapautta, ja kaikki ne rauhoitustoimenpiteet, joihin minä ryhdyn, eivät merkitse taantumuksen tuloa, vaan järjestyksen; se on välttämätöntä mitä tärkeimpäin uudistusten aikaansaamiseksi”. Tämä kuuluisa pääministeri oli Stolypin. Te tiedätte mitä tästä kauniista ohjelmasta seurasi: Sota estääkseen bolshevismen leviämistä, sen avulla vallankumous ja bolshevismi. Meidän edellisellä hallituksella, Svinhufvudin hallituksella oli sama ohjelma. Hänen ylevät puheensa rauhan palauttamisesta olivat samat. Mikä oli tulos? Vallankumous, kuninkuus ja bolshevismi.

Me olemme nyt perustaneet tasavallan ja huu-taneet eläköön-huudon tasavaltaiselle Suomelle. Ei sovi tasavaltaisen Suomen ottaa käytäntöön itsevaltaisen Venäjän ja monarkistisen Suomen huonoja tuloksia tuottavia keinoja bolshevismen vastustamiseksi.

Täällä ovat useat puhujat epäilleet, mitkä ovat positiivisia keinoja bolschevismin vastustamiseksi. Minä luulin, että ne ovat varsin vähäiset, varsin vähän rahoja kysyviä, oikeastaan suoritettavat hyvällä tahdolla: yleinen amnestia, myöskin Venäjältä tuleville suomalaisille, valkoisille murhamiehille oikeudellinen tuomio ja täysi oikeusturva tässä maassa kaikille kansalaisille. Minä luulen että sosialidemokratia yksistään näillä edellytyksillä voi vastustaa bolschevismin leviämistä tähän maahan. Minä olen nähnyt Venäjältä tulevia miehiä, jotka ovat noissa vankien vaihdoissa tulleet tänne, he ovat olleet pari viikkoa valtiollisen poliisin tutkittavina täällä ja he ovat saaneet selityksellään yksin valtiollisenkin poliisin vakuutetuksi, että bolschevismi ei ole mikään hyvä yhteiskunnallinen liike ja että he eivät ole oppineet omaksumaan niitä aatteita Venäjälläkään. He ovat antautuneet täällä ammattikuntaliikkeen ja muun yhteiskuntaa hyödyttävän liikkeen palvelukseen. Helsingissä yleensä on tutkimuksissa Venäjällä tulevain suhteen menetetty melko inhimillisesti ja parissa viikossa päästetty miehet vapaaksi. Sitä vastoin maaseudulla, missä tämäisiä miehiä on yrittänyt kotipaikoilleen majoittua, heidät on vangittu ja pidetty pari kuukauttakin vankilassa. Vielä käyvät tässä suhteessa tutkimukset hyvin huonosti, pelätään bolschevistista vaaraa tuommoisella turmiollisella tavalla aikalailla. Meidän on nyt lakattava semmoisesta bolschevismin vastustamisesta, mitä meillä on käytetty. Meillä on näinä aikoina selvitetty, kuinka muka on vaara, jos Venäjältä tulevat punakaartilaiset tulisivat tänne. On otettava huomioon, että Venäjällä on ei-bolshevistisia aineksia, myös sosialidemokraattisia aineksia. Minä mainitsen tässä, että eräässä sanomalehdessä äsken mainittiin sellainen nimi, joka herättää valkoisessa Suomessa ja koko porvarillisissa puolueissa hyvin pelottavan kaiun, mainittiin, että jos se mies tulisi Suomeen, mitä täällä muka seuraisi. Tämä mies, jota tarkoitan, on Edvard Valpas Hänninen. Minä olen aivan vakuutettu siitä, että jos tällainen mies tulisi Suomeen, bolschevismin vastustaminen saisi yhden arvokkaita voimia lisää. Hän on säilynyt Venäjällä bolshevistisen vallan keskellä ja tehnyt kaikkensa pysyäksensä tuosta liikkeestä erossa ja vastustaakseen sitä. Minä olen saanut tietää niin luotettavalta mieheltä kuin ed. Paasivuorelta, että Valpas on selittänyt, että hän ei ole missään tekemisessä sen liikkeen kanssa, ei hyväksy niitten joukkomurhia, eikä tule sekaantumaan niitten kanssa mihinkään toimiin. Ja siellä on aivan paljon samanlaisia miehiä. Mutta täällä keinoitekoisesti kiihotetaan

valheellisilla parjauksilla ja yhteiskunnallisen rauhan nimessä ihmisten alhaisimpia intohimoja m. m. tällaisia henkilöitä vastaan. Siinä on semmoista samaa vapaussotahumalaa, sotahumalaa, jota yleensä kansain keskenäisissä ja luokkien keskenäisissä taisteluissa on menestyksellä käytetty ja niin paljon onnettomuutta ja turmiota siten tuotettu.

Kun minä olen tätä mieltä asiassa, että siis bolschevismia voitaisiin vastustaa kokonaan toisella keinoilla kuin mitä hallitus esittää, niin minä vastustan varain myöntämistä.

Ed. A. H. Virkkunen: Ed. Schauman koetti täällä todistaa isänmaallisuuttaan selittämällä, että Uudessa Suomettaressa sodan alkuvuotena oli kirjoitus, jossa kehoitettiin suomalaisia menemään venäläisiin sotajoukkoihin. Minä väitän, että tämä tiedonanto on kokonaan perätön. Se on yksi niitä monia perättömyyksiä, joiden levittämisen ed. Schauman täällä tarkoituksessa on ottanut tehtäväkseen.

Ed. Schauman: Jag har naturligtvis icke kunnat ådagalägga min egen fosterländskhet genom att visa, vilken ståndpunkt hr Wirkkunens tidning intog i början av världskriget. Det är naturligt att jag icke kunnat bevisa min uppgift.

I det avseendet var således hr Wirkkunens yttrande fullkomligt förfelat. Vad beträffar själva påståendet så skall jag framlägga bevis för det senare.

Hr Nevanlinnas anmärkning att jag misstagit mig beträffande de 58 miljonerna, som finnas upptagna i e. o. budgeten för den lagliga ordningens återställande, har jag icke varit i tillfälle att kontrollera. Det var i varje fall ett misstag, som jag beklagar, men som på intet vis verkar på saken i dess helhet.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Vastoin valtiovarainvaliokunnan ehdotusta on keskustelun kuluessa ed. Itkonen ed. Aallon y. m. kannattamana ehdottanut, että eduskunta hylkäisi esityksen. Kutsun tätä ed. Aallon ehdotukseksi.

Selostus myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Ken hyväksyy valtiovarainvaliokunnan ehdo-